

ศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง

The Potential of Community Tour Operators in Phatthalung Province

วิวัฒน์ จันท์กิ่งทอง^{1*}, กอแก้ว จันท์กิ่งทอง¹, ชุตินา หวังเบญญ่มัต², ดวงฤดี อุทัยหอม³
และนิศาชล สกุนชานนรงค์⁴

Wiwat Jankingthong^{1*}, Korkaew Jankingthong¹, Chutima Wangbenmad²,
Duangrudee Uthaihoem³ and Nisachon Sakunchannarong⁴

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Assistant Professor, Ph.D., Department of Business Administration, Hatyai Business School, Hatyai University.

² ดร., สาขาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Ph.D., Department of Business Administration, Hatyai Business School, Hatyai University.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาการตลาด, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Assistant Professor, Department of Marketing, Hatyai Business School, Hatyai University.

⁴ อาจารย์, สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁴ Lecturer, Department of Service Industries, Hatyai Business School, Hatyai University.

* Corresponding author, E-mail: wiwat@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง และ 2) เปรียบเทียบศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด เก็บข้อมูลกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 200 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .892 ถึง .951 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของผลการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีศักยภาพด้านทักษะแตกต่างกัน อีกทั้งพบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ศักยภาพ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง

Abstract

This study aims to 1) study the potential level of community tour operators in Phatthalung Province and 2) compare the potential of community tour operators in Phatthalung Province by work experience, age, and highest education level. Collect data with 200 community tour operators in Phatthalung Province. Using questionnaires to collect data. The reliability of the questionnaires ranged from .892 and .951. The data were analyzed with descriptive statistics, mean and standard deviation, and compared the potential of community tour operators by using inferential statistics, one-way ANOVA analysis of the variance. The results revealed that the overall potential is moderate. The comparison of community tour operators' potential by work experience, age and highest educational level, found that community tour operators in Phatthalung Province with different work experience, age and education level have different skills, and found that community tour operators with the highest level of education have the potential for knowledge about the language and different personality.

Keywords: Potential, Community Tour Operators, Phatthalung Province

บทนำ

การท่องเที่ยวชุมชนเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดยเป็นการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ ศิลปะดนตรี วรรณกรรมท้องถิ่น ศาสนา ประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น การท่องเที่ยวชุมชนนอกจากจะให้นักท่องเที่ยวได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ต่อสภาพความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น รวมถึงได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น โดยผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการกำหนดเอกลักษณ์ของชุมชนที่เป็นจุดเด่นเพื่อนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว โดยการค้นหาคุณค่าทาง ธรรมชาติ วัฒนธรรม และลักษณะพิเศษทางการท่องเที่ยวของชุมชน รวมถึงการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนการจัดการด้านการท่องเที่ยวชุมชนให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน (พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจด์, 2560)

ปัจจุบันการกำหนดยุทธศาสตร์และการวางแผนด้านการท่องเที่ยวชุมชน ได้นำผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ เนื่องจากผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนมีหน้าที่ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้รับความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนจะทำหน้าที่เสนอการผลิตภัตตาคารและบริการที่ดีของชุมชน และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ประกอบด้วย 1) การนำเที่ยว 2) มัคคุเทศก์ 3) การขนส่ง 4) ที่พักแรม 5) อาหารและเครื่องดื่ม และ 6) จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก โดยผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนทุกประเภทจำเป็นต้องดำเนินงานแบบเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนดำเนินไปได้

อย่างราบรื่น และสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว เป็นประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่รู้ลืม และนำไปสู่การแนะนำบอกต่อผู้อื่น และการเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต (Gursoy, Saayman & Sotiriadis, 2015)

การท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง ได้รับความนิยมนับเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชนเป็นหลัก และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ชุมชนมีอาชีพ รายได้ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้การท่องเที่ยวชุมชนจะเกิดขึ้นได้จะต้องได้รับความร่วมมือของคนในชุมชน ซึ่งเป็นความร่วมมือกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน อาทิ การสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อเป็นจุดขายในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวชุมชน สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ช่วยในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชุมชนให้ดำเนินไปได้อย่างยั่งยืน และการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ในการประเมินความเป็นได้ของการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน จำเป็นต้องประเมินศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชน ความรู้ทางด้านภาษาสำหรับการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ ด้านบุคลิกภาพ และด้านจริยธรรม เนื่องจากศักยภาพของผู้ประกอบการชุมชนเป็นความพร้อมเบื้องต้นในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวชุมชน หากชุมชนมีความพร้อมในศักยภาพในระดับดีขึ้นไป ย่อมทำให้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวชุมชนเป็นไปได้อย่างราบรื่น และนำไปสู่ความสำเร็จได้ (พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์, 2560)

จากการศึกษาจุดอ่อนของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล นครศรีธรรมราช ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ค่อนข้างน้อย เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษามลายู รวมทั้งไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการให้บริการที่เป็นเลิศ (ธีรศักดิ์ จินดาบถ และคณะ, 2561) และจากการสัมภาษณ์คุณสิทธิชัย ลาภานุพัฒน์กุล นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง และคุณอภัย พบว่า ผู้ประกอบการชุมชน จังหวัดพัทลุง ส่วนหนึ่งมีศักยภาพในหลายด้านยังไม่สูงนัก ไม่ว่าจะเป็นความรู้พื้นฐานด้านภาษา การขาดทักษะในการบริการ การสื่อสาร และการแก้ปัญหาแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยว บุคลิกภาพ และความสามารถในการให้บริการการท่องเที่ยวที่เป็นเลิศจึงไม่สามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้ (สิทธิชัย ลาภานุพัฒน์กุล, สัมภาษณ์, 2560; อภัย คงมานนท์, สัมภาษณ์, 2560) ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อให้ศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุงมีสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด อันจะนำไปสู่การเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังทำให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง เพื่อให้ถึงระดับศักยภาพในแต่ละด้านว่าอยู่ในระดับใด และเปรียบเทียบความแตกต่างตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง สามารถเป็นข้อมูลให้กับประธานผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน และผู้นำชุมชนจังหวัดพัทลุง สามารถนำไปวางแผนในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง ได้นำไปกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง ในแต่ละกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยว
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ชุมชนการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง
3. ขอบเขตด้านประชากร คือ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง

แนวคิดในการวัดศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยว

แบบประเมินในการวัดศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้ โดยดัดแปลงจากศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ (Datrympl & Cron, 1995) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา 3) ด้านทักษะ 4) ด้านทัศนคติ 5) ด้านบุคลิกภาพ และ 6) ด้านจริยธรรม รายละเอียดดังนี้

1. ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
  - 1.1 มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ
  - 1.2 สามารถให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนแก่นักท่องเที่ยว
  - 1.3 มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
  - 1.4 มีความสามารถในการกำหนดรายการนำเที่ยวชุมชน
  - 1.5 มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว
2. ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา
  - 2.1 มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย
  - 2.2 มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
  - 2.3 มีความรู้ความสามารถด้านภาษาจีน
  - 2.4 มีความรู้ความสามารถด้านภาษามลายู

3. ด้านทักษะ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
  - 3.1 มีความสามารถในการขายสินค้าและบริการของชุมชน
  - 3.2 มีความสามารถในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
  - 3.3 มีความสามารถในการสื่อสารให้นักท่องเที่ยวเข้าใจได้ง่าย
  - 3.4 มีความสามารถในการโน้มน้าวและจูงใจนักท่องเที่ยว
  - 3.5 สามารถให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาแก่นักท่องเที่ยว
4. ด้านทัศนคติ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
  - 4.1 มีความคิดสร้างสรรค์ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน
  - 4.2 มีความเข้าใจในความแตกต่างของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน
  - 4.3 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
  - 4.4 ให้ความสำคัญกับการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
  - 4.5 ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกในการให้บริการนักท่องเที่ยว
5. ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
  - 5.1 เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมให้บริการด้วยความเต็มใจ
  - 5.2 มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
  - 5.3 แต่งกายสุภาพเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน
  - 5.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไป
  - 5.5 ใช้ถ้อยคำภาษาที่สุภาพ และน่าเชื่อถือ
6. ด้านจริยธรรม ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
  - 6.1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
  - 6.2 ตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบ
  - 6.3 เป็นคนมีวินัยและตรงต่อเวลา
  - 6.4 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงต่อนักท่องเที่ยว
  - 6.5 มีความเข้าใจ จริงใจ ต่อนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากร คือ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน เนื่องจากไม่มีการจดบันทึกข้อมูลไว้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้ (Kline, 2011) การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน และใช้การเลือกตัวอย่างชุมชนมีความพร้อมด้านการให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนจำนวน 10 ชุมชน อาทิ ชุมชนที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าชุมชนให้กับนักท่องเที่ยว ชุมชนที่ให้บริการนำเที่ยว เป็นต้น และทำการกระจายเก็บผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนละ 20 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด และ 2) แบบสอบถามเพื่อวัดระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ทำการวัดใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา 3) ด้านทักษะ 4) ด้านทัศนคติ 5) ด้านบุคลิกภาพ และ

6) ด้านจริยธรรม รวมทั้งสิ้น 29 ข้อ ลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด (5 คะแนน) ถึง น้อยที่สุด (1 คะแนน) ผลการหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่น พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .892 ถึง .951

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย ทำการหาค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง โดยใช้การคำนวณหาค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด โดยใช้การคำนวณหาค่าสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ผลการศึกษา

ระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง

จากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 121 คน (ร้อยละ 60.50) มีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 87 คน (ร้อยละ 43.50) และมีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปวส. จำนวน 99 คน (ร้อยละ 49.50) ในส่วนของศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ย ทั้งในส่วนของศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนในภาพรวม และรายด้าน ผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 1-7

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนในจังหวัดพัทลุง

ศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
ด้านจริยธรรม	4.12	0.74	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	3.91	0.85	มาก
ด้านทัศนคติ	3.49	0.86	ปานกลาง
ด้านทักษะ	3.10	0.98	ปานกลาง
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.96	0.81	ปานกลาง
ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา	2.29	0.86	น้อย
ภาพรวม	3.31	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 โดยศักยภาพที่อยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ ด้านจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และ 3.91 ตามลำดับ ในส่วนของศักยภาพที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ ด้านทักษะ และด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49, 3.10 และ 2.96 ตามลำดับ ในขณะที่มีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน
ในจังหวัดพัทลุง ด้านจริยธรรม

ศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศัภยภาพ
1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	4.33	0.75	มาก
2. ตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบ	4.00	0.81	มาก
3. มีวินัยและตรงต่อเวลา	4.28	0.72	มาก
4. ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงต่อนักท่องเที่ยว	4.13	0.75	มาก
5. มีความเข้าใจ จริงใจ ต่อนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.10	0.69	มาก
ภาพรวม	4.12	0.74	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านจริยธรรม พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศัภยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 โดยศัภยภาพในด้านจริยธรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมา คือ มีวินัยและตรงต่อเวลา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน
ในจังหวัดพัทลุง ด้านบุคลิกภาพ

ศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศัภยภาพ
1. เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมให้บริการด้วยความเต็มใจ	3.50	0.96	ปานกลาง
2. มีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.00	0.81	มาก
3. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน	4.33	0.75	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไป	4.25	0.77	มาก
5. ใช้ถ้อยคำภาษาที่สุภาพ และน่าเชื่อถือ	3.48	0.98	ปานกลาง
ภาพรวม	3.91	0.85	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับศัภยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศัภยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 โดยศัภยภาพในด้านบุคลิกภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน
ในจังหวัดพัทลุง ด้านทัศนคติ

ศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. มีความคิดสร้างสรรค์ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน	3.48	0.87	ปานกลาง
2. มีความเข้าใจในความแตกต่างของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน	3.50	0.81	ปานกลาง
3. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.40	0.93	ปานกลาง
4. ให้ความสำคัญกับการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	3.45	0.88	ปานกลาง
5. ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกในการให้บริการนักท่องเที่ยว	3.60	0.81	มาก
ภาพรวม	3.49	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านทัศนคติ พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 โดยศักยภาพในด้านทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกในการให้บริการนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รองลงมา คือ มีความเข้าใจในความแตกต่างของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน
ในจังหวัดพัทลุง ด้านทักษะ

ศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. มีความสามารถในการขายสินค้าและบริการ	3.48	0.86	ปานกลาง
2. มีความสามารถในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.50	0.96	ปานกลาง
3. มีความสามารถในการสื่อสารให้นักท่องเที่ยวเข้าใจได้ง่าย	3.00	1.29	ปานกลาง
4. มีความสามารถในการโน้มน้าวและจูงใจนักท่องเที่ยว	2.50	0.96	น้อย
5. สามารถให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาแก่นักท่องเที่ยว	3.00	0.81	ปานกลาง
ภาพรวม	3.10	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านทักษะ พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 โดยศักยภาพในด้านทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมา คือ มีความสามารถในการขายสินค้าและบริการของบริษัทนำเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ	2.76	0.75	มาก
2. ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว	2.98	0.97	มาก
3. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	2.50	0.78	ปานกลาง
4. ความสามารถในการกำหนดรายการนำเที่ยว	3.46	0.75	ปานกลาง
5. ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.12	0.81	ปานกลาง
ภาพรวม	2.96	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 ผลภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 โดยศักยภาพในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการกำหนดรายการนำเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา

ศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับศักยภาพ
1. ความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย	3.47	0.86	ปานกลาง
2. ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	2.50	0.92	น้อย
3. มีความรู้ความสามารถด้านภาษาจีน	1.66	0.75	น้อย
4. มีความรู้ความสามารถด้านภาษามลายู	1.53	0.89	น้อย
ภาพรวม	2.29	0.86	น้อย

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 โดยศักยภาพในด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 รองลงมา คือ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

**เปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด**

จากการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด ผลการศึกษามีรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด

ศักยภาพของผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวชุมชน	การทดสอบด้วย F-test		
	ประสบการณ์ ในการทำงาน	อายุ	ระดับการศึกษา สูงสุด
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	0.77	0.69	2.07
ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา	2.45	2.22	4.75**
ด้านทักษะ	6.01**	6.97***	10.60***
ด้านทัศนคติ	0.77	1.09	2.36
ด้านบุคลิกภาพ	1.43	1.26	3.06*
ด้านจริยธรรม	0.99	0.80	2.13

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีศักยภาพด้านทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ อีกทั้งพบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และเพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุดคู่ใดต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scedge พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี และพบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 26-35 ปี มีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ในส่วนของระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., อนุปริญญา/ปวส.

ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับภาษา พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. ในส่วนของศักยภาพด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านบุคลิกภาพสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง มีศักยภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยศักยภาพที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 2 ด้าน คือ ด้านจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ ส่วนศักยภาพที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ ด้านทักษะ และด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในขณะที่มีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับที่ สิทธิชัย ลาภานุพัฒน์กุล นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่มีความรู้และความสามารถด้านภาษาต่างประเทศยังไม่ดีนัก และผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ (สิทธิชัย ลาภานุพัฒน์กุล, สัมภาษณ์, 2560)

ในส่วนของผลการวิจัยระดับศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง เป็นรายด้าน พบว่า ในด้านจริยธรรมข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับที่ อภัย คงมานนท์ ที่ปรึกษาสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพัทลุง มีความซื่อสัตย์ จริงใจ และให้ข้อมูลที่แท้จริงแก่นักท่องเที่ยว (อภัย คงมานนท์, สัมภาษณ์, 2560) และในด้านบุคลิกภาพข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ในด้านทัศนคติข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกในการให้บริการนักท่องเที่ยว ในด้านทักษะข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการกำหนดรายการนำเที่ยว และในด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย

จากผลการวิจัยเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน อายุ และระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี อีกทั้งพบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 26-35 ปี มีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ในส่วนของระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านทักษะสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับภาษา พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. ในส่วนของศักยภาพด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาตรีมีศักยภาพด้านบุคลิกภาพสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนที่มีอายุ 26-35 ปีเป็นกลุ่มรุ่นใหม่ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีศักยภาพด้านทักษะในการทำงานได้ดี และมีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศได้ดีกว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนมานาน และสำเร็จการศึกษามานานแล้ว จึงไม่ได้ฝึกฝนทางด้านภาษาต่างประเทศ ไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพมากนัก รวมถึงไม่เรียนรู้ทางด้านทักษะในการทำงานใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพของผู้ประกอบการชุมชนจังหวัดพัทลุงที่อยู่ในระดับปานกลางมี 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ ด้านทักษะ และด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในขณะที่ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาอยู่ในระดับน้อย จึงเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดพัทลุง ด้านทัศนคติ ด้านทักษะ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้โอกาส และสนับสนุนทุนในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน ในจังหวัดพัทลุง ทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจด์. (2560). *การท่องเที่ยวชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ธีรศักดิ์ จินดาภณ และคณะ. (2561). *แนวทางการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดสงขลา กับพื้นที่เชื่อมโยง*. รายงานวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สิทธิชัย ลาภานุกุล. นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง. (19 ก.ค. 2560). สัมภาษณ์ อภัย คงมานนท์. ที่ปรึกษาสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง. (19 ก.ค. 2560). สัมภาษณ์.
- Dalrymple, D. J., & Cron, W. L. (1995). *Sales Management* (5th ed.). New York: John Wiley & Sons
- Gursoy, D., Saayman, M., & Sotiriadis, M. (Eds.). (2015). *Collaboration in tourism businesses and destinations: A handbook*. Emerald Group Publishing.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. (3rd ed). New York: Guilford Press.